

SUKOB SVJETOVA U ZAVRŠNOJ FAZI REFERENDUM O BRAKU IPAK ĆE BITI RASPISAN

HAJKA NA PEDERI i službeno

Ako referendum prođe - a prema nekim anketama proći će - brak se uzdiže iznad Zakona, u stratosferu Ustava, što će ga doista učiniti teško promjenjivom svetinjom, a istodobno će se izvanbračne i istospolne zajednice dovesti u nepovoljniji položaj

U ZADRU SE TRUBOM POZIVA NA PROGON

A u kojem smjeru ide ova, sve očigledno sprega Karamarkovog HDZ-a, Bozanićeve Crkve i Markičkine inicijative U ime obitelji, dočara-va nimalo benignan ispad zaludjenih učenika jedne srednje škole u Zadru koji su natpisom »Trubni ako si protiv pedera« testiraju raspoloženje vozača. U Zadru se trubi, ali ne na uzubnu, već kao poziv

na hajku i progon jedne manjine. Ovaj današnji pogrom, nedvojbe- no je začet onomad kad su se prikupljali potpisi za referendum, kad se sramotno nazdravljalo šampanjcem, a rođena je pak u ovom ozračju sveopće predreferendumske groznice i histerije, to jest na licima ove djece koji likuju nad pederskim sudbinama.

Srdan BRAJČIĆ

Hrvatski sabor donio je sa 104 glasa za, 13 protiv i pet suzdržanih odluku o raspisivanju referenduma na zahtjev građanske inicijative U ime obitelji. Sukob svjetova očito tako ulazi u svoju završnu fazu i kako sada stvari stoje vrlo skoro, već 1. prosinca, konačno će biti poznato tko je »pobjednik«, a tko »gubitnik« prvog

narodnog ustavotvornog referenduma u Hrvatskoj što ga je ono začela građanska inicijativa »U ime obitelji«.

Ishod narodnog izjašnjenja vjerojatno mirnije iščekuju istomišljenici klerikalno-farmaceutske ideologije Željke Markić i njezine inicijative koja, teško se oteti dojamu, sve više nalikuje građanskom pokretu, da ne kažemo križarskom ratu. Oni su, naime, već prije zavidnom lakoćom, a pomoću prepedrene taktike i sveopće promidžbene halabuke, čiji izvori financiranja ostaju velikom tajnom, uspješno ujedinili, motivirali i pokrenuli narodnjaštvu i konzervativizmu sklone građane, tako ih barem definira predsjednik HDZ-a Tomislav Karamarko.

Ako je suditi prema broju prikupljenih potpisa za održavanje referenduma (brojka glasi: 683.948), narodnjačko-konzervativno biračko tijelo, jasno sklonu katarzičnom Karamarkovom HDZ-u, u velikom će se broju odazvati ovom povijesnom zovu hrvatske neposredne demokracije; da se izjasne o tome »jeste li za to da se u Ustav unese odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca«. Shodno svom tradicionalističkom svjetonazoru o braku kao »najmanje restriktivnom društvenom sredstvu osiguranja dobroti djece«, na što polažu apsolutno pravo, na postavljeno pitanje zaokruživat će nedvojbeno - »za«.

- Ovih dana primamo puno poruka podrške kao i raznih upita u vezi izlaska na referendum i tehničkih pojednosti oko njega. Javljaju nam se brojni podupiratelji i svi- ma zahvaljujemo na tome. Tako je nastala i stranica na društvenoj mreži Facebook »Ja glasam ZA« koju su osnovali podupiratelji građanske inicijative »U ime obitelji«, osvanulo je jučer na njihovim internetskim stranicama.

Izvjesno je dakle da ovakve svoje stavove ukorijenjene u desničarsko-populističkim ideologijama, ali i na američkim studijama, pritom pomno vodeći računa da o tome su one napisane u skladu s provjerenim svjetonazorom, neće niti za jedan, jedini ped- alaj mijenjati do sudbonosnog 1. prosinca. Dapače, bit će nepokolebljiviji u svom tvrdom uvjerenju da je brak svetinja, to jest »temeljna građev- na jedinica ljudske civilizacije« kojoj sada, tobože, prijete svekolika ugroza od povampir- enog, dekadentnog i nastro- nog pedersko-lezbijskog lobi- ja, pa čak i onda kada neke in-

stitucije ove države pokušava- ju na vrlo prostodušan način objasniti neke stvari. Reci- mo to da slična LGBT zajed- nica ne može ugroziti brak, da će ovakav referendum imati nesagledive posljedice na društvo, da je on samo uverti- ra za nove diverzije na Ustav, da se njime bezobzirno krše prava jedne manjine... Ovo- vremenim građanski križari, jasno, s prezirnom odmahuju rukom na ovakve apele, pa nedvosmisleno i glasno poru- čuju da brak nije za svakoga, a najmanje za pedere i lezbijke, pošto istospolna ljubav i pe- derizam ne mogu dovesti do začeca i da shodno svemu to- me ne može niti biti temeljno ljudsko pravo.

Znakovita šutnja sudaca

Je li, dakle, brak štice- no pravo svakog čovjeka, a referendumsko pitanje (ne)ustav- no, ostat će još neko vrijeme predmet žučnih i dugih polemi- ka u javnom prostoru. Međutim, ne bi tome bilo tako da oni koji su u nas najmjer- odavniji odgovoriti na štrig ovog priprepora, a to su valjda suci Ustavnoga suda, nisu šutjeli kao zaliveni. Ali što da se sada radi; takvi su od samih počet- ka kontroverznog i kritizir- anog pohoda Željke Markić na Ustav, a i kada im se ukazala prilika da nešto o svemu to- me kažu, ostali su dosljedni u svojoj šutnji. Tako da u onom svom upozorenju, kojim su se oglašili u povodu prijedloga Odluke o raspisivanju držav- nog referenduma o dvojbama oko referendumskog pitanja, nisu baš ništa napisali. Niti slova, a mogli su.

Što je tome razlog - razmi- moilaženje mišljenja samih ustavnih sudaca, nedostatak hrabrosti da se izjasne ili sa- mo nisu željeli reagirati bez da ih netko (Sabor) na to po- takne - ostaje za širu javnost i pravnu struku misteriozno.

S druge strane, njihova šut- nja ipak može biti vrlo zna- kovita; može govoriti recimo o tome da u samom pitanju po njima nema ništa sporno- ga i da U ime obitelji posve legitimno traži da brak u Us- tavu postane ekskluzivna ka- tegorija heteroseksualaca. Ako je tome tako, a treba se ipak nadati da nije, Ustavni sud ove zemlje postaje suu- česnik u spekulativnom pla- nu da se referendumom mi- njenja Ustav kako bi se obez- vjeđilo, šikaniralo, ponizilo i ograničavalo prije svega čov- jeka, pa tek onda svakog pe- dera i svaku lezbijku u Hrvat- skoj. Ako, naime, referendum prođe - prema nekim anketa- ma proći će - brak se uzdiže

E I LEZBE eno je počela

iznad Zakona, u stratosferu Ustava, što će ga doista učiniti neprikosnovenom i teško promjenjivom svetinjom, koja se može sklopiti isključivo između žene i muškarca.

Ovakva isključivost temeljnog društvenog akta, potaknula je pravu lavinu negodovanja, od kojih neka idu daleko, čak govore o tome da sada brak slobodno može biti i incestuoznog karaktera. To je, doduše, ipak nepotrebna podvala protivnika građanske inicijative U ime obitelji. Međutim, realna bojazan je da će ustavno uređenje braka kao zajednice žene i muškarca, posve sigurno otežati donošenje svih onih zakona koji bi u budućnosti bolje mogli regulirati istospolne zajednice. Naime, neki novi zakon naprosto neće više biti usklađen s promijenjenim Ustavom, prema tome i teško usvojev. Posljedica ovakvog ishoda doista prijeti tome da će većina iz društva izopćiti svoju manjinu. Pravo je onda pitanje: Je li to doista bio pravi cilj građanske inicijative U ime obitelji?

Protuustavno pitanje

Sve su to propustili vidjeti zastupnici hrvatskih građana, dakle oni koji zarađuju plaću sjedeći u Saboru i spajajući praznike i blagdane u nepregledni niz neradnih dana. Da su željeli vidjeti ovakve društvene implikacije, možda bi pokušali potaknuti nijeme čuvere Ustava – bez obzira na drukčija tumačenja ovakvog postupka – da iznesu svoje mišljenje o referendumskom pitanju. Uvaženi zastupnici u Saboru tek jučer nevoljko i nezainteresirano reagiraju, ali tako da većinom glasova obijaju prijedlog Jadranske Kosor da Ustavni sud ocjenjuje ustavnost referendumskog pitanja. Tako je nepovratno otišlo u vjetar prozivanje Sabora da ignorira problem usmjerit na jedinu relevantnu adresu. Naši pederi i lezbijke samo su željeli poručiti onima koji ih zastupaju da smatraju kako je pitanje zaštite obiteljskog života jedno od temeljnih ljudskih prava o kojem se ne bi smio raspisivati narodni ustavotvorni referendum. – Referendum se ne bi smio raspisivati o ljudskim pravima i većina nikada ne bi smjela odlučivati o pravima manjine, poručuje Saboru koordinatrica lezbijske udruge Kontra Sanja Juras.

S obzirom na to da Sabor ostaje bezosjećajan, a ustavni suci lišeni nove mogućnosti da ponude željeni odgovor, možemo se samo prepustiti tumačenjima nekih drugih relevantnih institucija ove zemlje koje zadnjih dana samoinicijativno i glasno ocjenjuju ustavnost referendumskog pitanja – jer im očito ljudska i profesionalna savjest ne da mira. Lora Vidović, pučka pravobraniteljica i Višnja Ljubičić, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova u svom otvorenom pismu ne dvoje i naglašavaju da je pitanje – protuustavno. Objlašavaju da se izvanbračne i istospolne zajednice ovako dovode u nepovoljniji položaj. Vidović i Ljubičić preciziraju da se referendumsko pitanje protivi članku 14. Ustava kojim se zabranjuje diskriminacija. Također, smatraju da je pitanje protivno članku 3. Ustava kojim je propisano da je jednakost (zajedno s nacionalnom ravnopravnošću i ravnopravnosti spolova te poštovanjem prava čovjeka) jedna od najviših vrijednosti ustavnog poretka i temelj za tumačenje Ustava.

Osim toga, ove dvije pravobraniteljice apeliraju i na to da je zbog otklanjanja mogućnosti da se i ubuduće voljom većine građana putem neposrednog izjašnjavanja dovedu u pitanje prava bilo koje manjine, od izuzetne je važnosti da se prilikom predstojećih ustavnih izmjena predvidi kako se odredbe Ustava – prvenstveno one koje se odnose na ljudska i manjinska prava – ne mogu više mijenjati

– pokušati nametnuti nove društvene poretke, čak i onakve u kojem će većina nesmetano tiranizirati manjinu. Ponašljani vapaj naših pravnik da je ovakav Zakon o referendumu prijetnja Ustavu, ali i svjež zbiljanja u Sloveniji čiji su vladajući ipak na kraju onemogućili zloupotrebu zakonodavnog referenduma, parlamentarna većina uporno ne želi ni čuti, ni vidjeti. Osim toga, donosioci zakona i odluka u nas ništa nisu željeli naučiti niti iz švicarskog referenduma iz 2009. godine na kojem su se građani, nekim čudom, izborili za zabranu gradnji minareta, što je u svijetu protumačeno kao grubo kršenje Europske povelje o ljudskim pravima, šikaniranje vjerske manjine i izraz netolerancije. Govorilo se, štoviše, o prijetećem rasizmu koji je posve neočekivano buknuo u jednoj uređenoj i razvijenoj demokraciji.

POGUBNOST

Malo je još vremena da se ukaže na pogubnost ovakve ustavotvorne narodne revolucije, kao što nema više vremena za motiviranje one druge, šutljive glasačke polutke na masovni izlazak na referendum

ti referendumom. Doduše, ovakva upozorenja nisu baš neka novost na domaćoj pravnoj sceni, a njihov inicijator je sama pravna struka koja godinama bezuspješno i ustrajno ukazuje na to da se postojećim zakonskim okvirom o referendumu daju građanima prevelike, gotovo neograničene ovlasti.

Karamarko pobire vrhnje

Kronologija slučaja U ime obitelji tako se nameće kao nadasve bolno obistinjenje davne slutnje hrvatskih ustavnopravnih krugova koji su često govorili o tome da dobro organizirane, vodene i financirane skupine građana mogu prikupiti dovoljan broj potpisa za najrazličitije referendumske inicijative koje mogu biti kobne i za same temelje Ustava. K tome, ovakva neposredna demokracija govori u prilog svim onim teoretičarima i paranoidnim katastrofičarima da se ne bježi od mogućnosti pojave razno-rasnih pomahnitih ideologa koji će sa svojom grupom istomišljenika kroz Ustav

Prema tome, SDP-ova koalicija isključivo se svojom zaslugom našla u ustavnopravnim govima do grla, koja sada ne zna i ne može riješiti. Objlašenja Ustava i procedure koja se u zadnje vrijeme mogla čuti od Peđe Gribina i pukom ustavnopravnom laiku su bjelodana potvrda sveopće nemoći i meteža ponajprije među esdepeovcima, pa se shodno tome nameće zaključak da je građanska inicijativa »U ime obitelji« – bez obzira na (ne)održavanje i ishod referenduma – već sada nanijela dosad najteži politički udarac Kukuriku koaliciji.

Politička pragma naprosto sada nalaže oporbi da pobere vrhnje. Zbrku i kaos među vladajućima, šutnju ustavnih sudaca i raspoloženje dijela biračkog tijela, naravno da je znao prepoznati Tomislav Karamarko i sada slavodobitno najavljuje da će i on na referendumu zaokružiti »za«.

– Apsolutno ću izaći i zaokružiti ću 'da'. Ovo sve što sam rekao, možda ne bih trebao govoriti, ali vidim da predsjednik Republike i Vesna Pusić govore da će zaokružiti »ne«. Zašto ja onda ne bih rekao da čemo mi, odnosno da ću ja zaokružiti »da«.

Vjerujem da će i naše biračko tijelo, koje je narodnjačko, koje je konzervativnog karaktera, također zaokružiti »da«, predreferendumska je poruka Tomislava Karamarka.

Na žalost, malo je još ostalo vremena da se ukaže na pogubnost ovakve ustavotvorne narodne revolucije, kao što nema više vremena da se motivira onu drugu, uspavanu i šutljivu glasačku polutku na masovni izlazak na predstojeći referendum. Pristupajući ovom pitanju svih pitanja suprotno onome što zagovaraju Tomislav Karamarko i Željka Markić, mogu se sprječiti tragične posljedice nametnutog referenduma – da svi mi ne postanemo veliki gubitnici, i to bez onih navodnika s početka teksta.